

Motion till Liberalernas landsmöte 2025 - BILDA DIG. BETE DIG. BRY DIG.

J. SOCIALPOLITIK, ÄLDREFRÅGOR, FUNKTIONSRÄTT OCH FOLKHÄLSA

J 19. För ett barnvänligt samhälle med frihet att välja föräldraskap

Sverige har i decennier haft bland de högsta födelsetalen i Europa – men utvecklingen har vänt. Födelsetalen sjunker snabbt och fertiliteten är nu den lägsta på över 20 år. Enligt SCB födde svenska kvinnor i snitt 1,45 barn per kvinna 2023 – långt under det som krävs för att upprätthålla befolkningen utan migration.

Att människor får färre barn än de önskar är inte en privat fråga – det är ett samhällsproblem. För låg natalitet utmanar vår välfärdsmodell, våra pensioner och hela vår befolkningstillväxt. Det påverkar landsbygdens framtid, arbetsmarknaden och generationskontraktet.

Men till skillnad från konservativa lösningar som bygger på plikt och normer, bör Liberalerna vara det parti som vågar främja barnafödande som **ett uttryck för frihet, framtidstro och förutsägbarhet i livets mest avgörande val.**

Vi vet vad som hindrar många från att bli föräldrar: osäkra anställningar, bostadsbrist, ojämnt ansvar, brist på fertilitetskunskap, karriärpress och otillgänglig barnomsorg.

Därför behövs en bred, modern och frihetsfrämjande strategi för att göra Sverige **barnvänligare – utan tvång, utan moralism – men med framtidstro och tillit.**

Liberalerna bör verka för en ny nationell strategi för ökad natalitet som utgår från individens frihet att välja föräldraskap och skapa trygga förutsättningar för familjebildning. Strategin bör **säkerställa att alla unga vuxna har kunskap om fertilitet, barnafödande och biologiska tidsramar**, bland annat genom att integrera dessa frågor i sexualundervisningen och göra fertilitetsrådgivning tillgänglig via vården. Det **ska vara lättare att kombinera föräldraskap med utbildning**, exempelvis genom förbättrad tillgång till barnomsorg på obekväma arbetstider och under studier.

Föräldrapenning måste också säkras för egenföretagare och frilansare, så att fler vågar bilda familj utan att riskera sin ekonomiska trygghet. Dessutom **bör det öppnas för att subventionera fertilitetsbehandlingar, såsom IVF**, även efter 40 års ålder för kvinnor, samt införas stöd för ägg- och spermiefrysning för dem som vill vänta men bevara möjligheten till biologiskt föräldraskap.

Sverige behöver också **utveckla ett bostadspolitiskt mål om "familjebostäder"**, med krav på att kommunerna planerar bostäder som är anpassade för barnfamiljer – både i stadsmiljö och på landsbygden. **Kommunerna bör uppmuntras att sänka trösklarna till barnomsorg, särskilt för nyanlända**, så att fler kvinnor snabbare kan komma i arbete och samtidigt ges möjlighet att bilda familj.

FÖRSLAG TILL LANDSMÖTESBESLUT:

1. **att** partiet ska ta fram en nationell strategi för att öka nataliteten i Sverige, baserad på liberala värden som valfrihet, jämställdhet och framtidstro.
2. **att** fertilitetskunskap och valfrihet kring föräldraskap ska vara en del av partiets folkhälso- och jämställdhetspolitik.
3. **att** partiet ska driva reformer som gör det lättare att kombinera föräldraskap med studier, företagande och arbete.
4. **att** staten bör möjliggöra fertilitetsbehandling och bevarande av fertilitet för fler, oavsett bakgrund.

Skellefteå 2025-05-14

Motionär: Christina Soldan, Skellefteå

E-post: christina.soldan@liberalerna.se